

Dzimumu līdztiesības komitejas 32.sēde

PROTOKOLS Nr. 4

Rīgā, Zoom platformā plkst. 15.00

2021. gada 15. septembrī

Sēdi vada:

Ingus Alliks, Labklājības ministrijas (turpmāk – LM) valsts sekretārs, Dzimumu līdztiesības komitejas (Komiteja) vadītājs

Sēdē piedalās:

Undīne Andersone, Ārlietu ministrijas Starptautisko organizāciju un cilvēktiesību departamenta Cilvēktiesību nodaļas trešā sekretāre

Līga Bāriņa, biedrības “Latvijas Brīvo arodbiedrību savienība” biedre

Lauris Bokišs, Biedrības ģimenes atbalstam ”Tēvi” loceklis

Elīza Brūklēna, biedrības “Latvijas Jaunatnes padome” valdes locekle

Maija Strazdiņa (aizvieto Gunu Gavrilko), Aizsardzības ministrijas Aizsardzības plānošanas un analīzes departamenta Struktūras un militārā personāla attīstības plānošanas nodaļas vecākā referente

Paula Pērkone, Kultūras ministrijas Sabiedrības integrācijas departamenta Informatīvās vides integrācijas nodaļas referente

Inete Ielīte, biedrības “Latvijas Bērnu forums” valdes priekšsēdētāja

Karīna Javtušenko (aizvieto Daci Helmani), biedrības “Korporatīvās ilgtspējas un atbildības institūts” korporatīvo attiecību vadītāja

Elīta Kresse, biedrības “Latvijas Pašvaldību savienība” padomniece ārējo sakaru jautājumos

Pēteris Leiškalns, biedrības “Latvijas Darba devēju konfederācija” sociālās drošības eksperts

Līva Matuzele, biedrības “Centrs MARTA” politikas koordinatore

Edīte Kalniņa, biedrības “Latvijas Sieviešu nevalstisko organizāciju sadarbības tīkls” valdes priekšsēdētāja

Valērija Muižniece-Briede, Veselības ministrijas Veselības veicināšanas un atkarību profilakses nodaļas vecākā eksperte

Simona Pētersone, Satiksmes ministrijas Attīstības un finanšu plānošanas departamenta Stratēģiskās plānošanas un finanšu nodaļas vecākā referente

Konstance Pīlēna, Valsts kancelejas Valsts pārvaldes politikas departamenta Cilvēkresursu nodaļas konsultante cilvēkresursu jautājumos

Sandris Rāgs, Tieslietu ministrijas Cilvēktiesību departamenta Vispārējo cilvēktiesību nodaļas jurists

Eva Selga, Latvijas Personāla vadīšanas asociācijas valdes priekšsēdētāja

Kristīne Pakārkle, Tiesībsarga biroja Pilsonisko un politisko tiesību nodaļas juridiskā padomniece

Inta Šusta, Izglītības un zinātnes ministrijas Politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā eksperte

Ainars Nābels-Šneiders (aizvieto Ilzi Slokenbergu) Zemkopības ministrijas Starptautisko lietu un stratēģijas analīzes departamenta Stratēģijas analīzes nodaļas vecākais referents

Agnese Zarīte, Latvijas pārstāvja starptautiskajās cilvēktiesību institūcijās biroja konsultante

Agnese Gaile, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte

Uzaicinātie dalībnieki:

Dīana Jakaite, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta direktore

Inga Akmentiņa - Smildziņa, biedrības Mammām un tētiem vadītāja

Inga Gulbe, Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Konsultatīvās nodaļas vadītāja

Inese Vilcāne, LM Sociālās iekļaušanas politikas departamenta vecākā eksperte

Daiga Filipsons, LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākā eksperte

Ieva Juhņeviča, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte

Aiva Mišina, LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākā eksperte

Liene Liepiņa (aizvieto Gunu Gavrilko), Aizsardzības ministrijas Aizsardzības plānošanas un analīzes departamenta Struktūras un militārā personāla attīstības plānošanas nodaļas vadītāja vietniece

Sēdē nepiedalās:

Agnese Zīle-Veisberga, Iekšlietu ministrijas Nozares politikas departamenta Politikas izstrādes nodaļas vecākā eksperte

Žanete Zvaigzne, Finanšu ministrijas Budžeta politikas attīstības departamenta Budžeta metodoloģijas nodaļas vadītāja vietniece

Inta Šusta, Izglītības un zinātnes ministrijas politikas iniciatīvu un attīstības departamenta vecākā eksperte

Daina Mežecka, Ziemeļvalstu Ministru padomes biroja Latvijā padomniece

Sēdi protokolē:

Ieva Juhņeviča, LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte

1. Darba kārtības apspriešana.

I.Alliks iepazīstina ar sēdes darba kārtību un jautā, vai Komitejas locekļiem ir kādi papildinājumi piedāvātajai darba kārtībai.

Vienojas:

apstiprināt darba kārtību.

2. Tēva lomas stiprināšana, vienlīdzīgu iespēju praksē nodrošināšana, lai tēvi varētu iesaistīties bērnu aprūpē.

Komitejas vadītājs informē, ka šis būs sanāksmes centrālais jautājums, ņemot vērā to, ka š.g. 12. septembrī tika atzīmēta Tēva diena. Šajā jautājumā tiks sniegtas trīs prezentācijas:

2.1. Informācija par psiholoģiskā atbalsta pasākumiem ģimenē, ko piedāvā Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcija un ar to saistītie izaicinājumi – *Informē Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas Konsultatīvas nodaļas vadītāja Inga Gulbe.*

2.2. Informācija par LM īstenotajiem pasākumiem un plānotajām iniciatīvām tēva dienas ietvaros – *Informē LM Sociālās politikas plānošanas un attīstības departamenta vecākā eksperte Agnese Gaile.*

2.3. Informācija par biedrības Mammām un tētiem īstenotajiem un plānotajiem pasākumiem Tēva dienas ietvaros - *Informē biedrības Mammām un tētiem vadītāja Inga Akmentiņa-Smildziņa.*

Pēc Valsts bērnu tiesību aizsardzības inspekcijas prezentācijas I. Ielīte uzdod jautājumus I. Gulbei par to, vai ir apzināts pieprasījums pēc atbalsta pasākumiem ģimenē, kā arī, vai ir domāts par multidisciplināru ekspertu pieejamību visās apvienotajās pašvaldībās un par pieejas harmonizāciju? I. Gulbe norāda, ka pieprasījums pēc ģimenes psihoterapijas ir tiešām liels – dažu mēnešu laikā tika sasniegts maksimālais ģimeņu skaits. Jūlijā tika publicēta informācija, ka jaunu ģimeņu uzņemšana šim pakalpojumam ir pārtraukta, taču joprojām tiek saņemti zvani no ģimenēm. Par šo situāciju tika informēta arī LM, kas pauda atbalstu un izpratni par šī palīdzības veida nepieciešamību ģimenēm. LM centīsies rast līdzekļus, lai varētu

nodrošināt psihoterapijas pakalpojumu vēl 12 mēnešus. Informējot par pašu konsultāciju procesu I. Gulbe norāda, ka konsultācijas ir iespējams sniegt arī attālināti, tādējādi ir iespējams sasniegt ģimenes jebkurā Latvijas vietā. Rīgā un Pierīgā psihoterapeitu skaits ir pietiekams, taču citos Latvijas reģionos, īpaši Latgales reģionā, psihoterapeitu trūkst. Psihoterapeitu biedrība iesaista visus psihoterapeitus, kas piedalās šajā projektā tā, lai piedāvājums visos Latvijas reģionos būtu vienmērīgs. Runājot par multidisciplināro pieeju, tiek norādīts, ka viens no Konsultatīvās nodaļas mērķiem ir veicināt sadarbību pašvaldībās. Tiek organizēti starpinstitūciju sadarbības pasākumi kopā ar pašvaldību speciālistiem, taču situācija dažādos reģionos atšķiras. Raugoties nākotnē, būtu atbalstāms ceļš uz sistēmisku metodisko vadību šajā jomā.

I. Akmentiņa-Smildziņa sniedz ieskatu par biedrības “Mammām un tētiem” īstenotajām aktivitātēm Tēvu dienas atzīmēšanā, kā arī kopumā par dažādiem aktuālajiem jautājumiem, domājot par tēva lomas stiprināšanu ģimenē un sabiedrībā. Pēc sniegtā ieskata par biedrības aktivitātēm, I. Akmentiņa- Smildziņa uzdod jautājumu par to, kā LM izvēlas, kurām organizācijām katru gadu piešķirt finansējumu, lai aktualizētu jautājumus par tēva lomu sabiedrībā. Vienlaikus aicina pievērst uzmanību tam, ka nevalstiskajām organizācijām, kas strādā ar dažādiem ģimenes atbalsta jautājumiem, ir nepieciešams finansiāls atbalsts. Komitejas vadītājs, atbildot uz jautājumu, norāda, ka LM nav pieejama atsevišķa budžeta līnija jautājumiem, kas skar tēva lomas stiprināšanu. Pārsvārā dažādas ar jautājumu saistītas aktivitātes tiek īstenotas projektu ietvaros, kur LM ir iespēja ar iepirkumu procedūras palīdzību piesaistīt pakalpojumu sniedzējus, kas var būt arī nevalstiskās organizācijas. I. Allīks izprot nepieciešamību par papildu atbalsta nepieciešamību nevalstiskajam sektoram šajā jomā.

K. Pakārkle norāda, ka tēva loma ģimenē ir jāstiprina un īpaša uzmanība būtu jāpievērš augsta riska ģimenēm. A. Gaile informē, ka šīs auditorijas sasniegšanai būtu nepieciešams izmantot citus komunikācijas kanālus, piemēram, ar sociālo darbinieku palīdzību. I. Akmentiņa-Smildziņa norāda, ka dažādas ģimenes var sasniegt ar bērnodārzu starpniecību, kā arī ar mediju palīdzību, atspoguļojot un popularizējot tēva lomu sabiedrībā.

I. Ielīte kontekstā ar finansējuma jautājumu norāda, ka katrā ministrijā ir dažāds finanšu daudzums nevalstisko organizāciju un interešu atbalstam. Komitejas locekļiem būtu jādomā par šo jautājumu kopīgi un jānāk klajā ar priekšlikumiem, piemēram, lai palielinātu SIF mandātu plašākam ģimeņu atbalstam.

L. Bokišs norāda, ka šī ir ļoti svarīga diskusija. Atbildot uz K. Pakārkle sacīto, informē, ka biedrība “Tēvi” piedāvā nodarbības dažos gadījumos pēc sociālo dienestu un probācijas dienesta lūguma, taču, protams, ir nepieciešams papildu finansējums, lai sniegtu šādus pakalpojumus. Aicina noklausīties jaunāko biedrības raidierakstu par bērna kopšanas atvaļinājuma tēmu.

D. Jakaite saistībā ar finansējumu nevalstiskām organizācijām norāda, ka risinājums varētu būt šo jautājumu iekļaut Bērnu, jaunatnes un ģimeņu pamatnostādnēs 2021.-2027.gadam, jo tas varētu kalpot, kā pamatojums finansējuma piesaistīšanai.

Tāpat kā arī būtu nepieciešams veikt konsultācijas ar citām ministrijām par veiksmīgākajiem risinājumiem finansējuma nodrošināšanai nevalstiskajam sektoram. I. Ielīte atbalsta šo priekšlikumu.

Komitejas vadītājs norāda, ka šo jautājumu būtu nepieciešams aktualizēt. Aicina arī citus komitejas locekļus sniegt idejas un priekšlikumus par šo tēmu, kā arī par tēva lomas stiprināšanu kopumā.

Sniegtās prezentācijas pēc sanāksmes tiks ievietotas LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

3. Eiropas Savienības struktūrfondu finanšu periodā 2021.-2027. gadam plānotie pasākumi vienlīdzīgu iespēju veicināšanai un vardarbības prevencijai.

Komitejas vadītājs informē, ka šajā informatīvajā punktā tiks sniegtas divas prezentācijas par LM plānotajiem pasākumiem Eiropas Savienības struktūrfondu finanšu periodā 2021.-2027. gadam:

- 3.1. Informācija par plānotajiem pasākumiem un iespējām Eiropas Savienības struktūrfondu finanšu periodā 2021.-2027. gadam vienlīdzīgu iespēju veicināšanai – *Informē LM Sociālās iekļaušanas politikas departamenta vecākā eksperte Inese Vilcāne.*
- 3.2. Informācija par ESF projektu “Atbalsta instrumentu izstrāde un ieviešana ģimenes funkcionalitātes stiprināšanai” – *Informē LM Bērnu un ģimenes politikas departamenta vecākā eksperte Daiga Filipsons.*

I. Ielīte komentējot par dzirdēto, norāda, ka projekta par vardarbības prevenciju pirmās kārtas veikšana viena gada ietvarā ir ļoti ambicioza. Ir svarīgi ne tikai informēt sabiedrību, bet arī izstrādāt un pārņemt jaunās darba metodes praksē. A. Gaile norāda, ka lielisks piemērs šajā kontekstā ir 2017./2018. gadā izstrādātā starpinstitūciju sadarbības prakse par to, kā informācija tiek nodota no policijas sociālajiem dienestiem. Plānojam, ka arī šī projekta ietvaros šāda prakse ir mērķis pie kā tiks strādāts.

L. Bokišs norāda, ka vardarbības ģimenē tēma ir ļoti horizontāls jautājums, kura kontekstā būtu nepieciešams veidot sadarbību starp dažādu nozaru institūcijām.

Komitejas vadītājs norāda, ka šis ir būtisks jautājums, par kuru ir nepieciešams domāt un diskutēt arī turpmāk.

Sniegtās prezentācijas pēc sanāksmes tiks ievietotas LM tīmekļvietnē pie [Komitejas sadaļas](#).

Vienojas:

sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

4.Citi jautājumi

Komitejas vadītājs informē, ka šī gada ietvaros ir plānota vēl viena vai divas komitejas sēdes, par kuru norises laiku informācija vēl tiks sniegta. Nākamajā sanāksmē tiks iekļauts darba kārtības punkts par ANO Konvencijas par jebkuras sievietes diskriminācijas izskaušanas komitejas rekomendāciju Latvijai ieviešanu.

Vienojas:

Sniegto informāciju pieņemt zināšanai.

Sanāksmi slēdz plkst. 16:45

Sanāksmes vadītājs

*Dokuments parakstīts ar drošu elektronisko
parakstu un satur laika zīmogu*

I. Alliks